

Nr 132.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående gäldande av kostnaderna för anskaffande av valkuvert m. m.; given Stockholms slott den 14 mars 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernädigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Birger Ekeberg.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kunglig Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 14 mars 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELBOT. STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Departementschefen, statsrådet Ekeberg anmäler ärende angående framställning till riksdagen om gäldande av kostnaderna för anskaffande av valkuvert och omslag till dem m. m. samt anför därvid:

Jämlikt 95 § i lagen om val till riksdagen, sådant detta lagrum lyder enligt lagen den 17 juni 1921, skola valkuvert och de i 69 § av samma lag omförmälda omslag bekostas av statsverket. Vidare åligger det enligt 63 och 74 §§ vallagen statsverket att, då man eller hustru ingiver valseedel för andra maken eller då väljare, tillhörande vissa yrkes- eller tjänstegrupper, enligt därtill medgiven rätt avgiver valseedel genom försändelse till länsstyrelsen, för ändamålet tillhandahålla behöfliga inner- och ytterkuvert.

Instundande september månad skola ordinarie nyval förrättas till riksdagens andra kammare. På grund av ovanberörda bestämmelser i vallagen har Kungl. Maj:t alltså att därvid tillse, att erforderligt antal valkuvert, kuvertomslag samt kuvert till valsedelförsändelser finnas för valet tillgängligt. För bedömande av behovet i nämnda hänseende har jag låtit genom länsstyrelserna infordra uppgifter angående dels storleken av från föregående val kvarliggande restupplagor å kuvert och omslag och dels det ytterligare behovet härutinnan vid nästkommande val. De från länsstyrelserna erhållna uppgifterna giva vid handen, att det förefintliga förrådet av kuvert och omslag utgör, av valkuvert cirka 1,100,000 ex., av kuvertomslag cirka 6,000 ex., av inner- och ytterkuvert till valsedelsförsändelse av yrkesutövare cirka 56,000 ex. samt av inner- och ytterkuvert till valsedelsförsändelse av äkta make cirka 217,000 ex. För instundande val beräkna länsstyrelserna härutöver bliva erforderliga cirka 2,232,000 valkuvert, cirka 11,500 kuvertomslag, cirka 129,000 inner- och ytterkuvert till förstnämnda och cirka 1,266,000 inner- och ytterkuvert till sistnämnda slag av valsedelsförsändelser. Enligt avgivna anbud kan det antal kuvert och omslag, som sålunda måste nyanskaffas, jämte behövt antal därutöver såsom säkerhetsmarginal, erhållas för en kostnad av omkring 13,600 kronor. Då riksdagen senast år 1921 anvisat ett anslag av 75,000 kronor för enahanda ändamål, innebär detta en betydlig minskning av utgiftsposten, varvid ju dock är att märka, att omkring en tredjedel av hela det nu erforderliga antalet kuvert och omslag redan förefinnes i lager. I 1921 års anslag ingick vidare kostnaden för tryckning dels av inom justitiedepartementet upprättade promemorior till ledning för valförrättarna rörande valens anordnande samt behandling av valsedelsförsändelser dels ock av en separatupplaga av vallagen. Jämväl för instundande val hava av länsstyrelserna rekvirerats ett icke obetydligt antal av nämnda promemorior. Det synes mig ock lämpligt, att de framställda anspråken härutinnan tillmötesgås, helst kostnaderna härför komma att belöpa sig till blott omkring 600 kronor. Därest jämväl innevarande år en särskild upplaga av vallagen anses böra anskaffas, kommer, efter vad jag inhämtat, kostnaden härför att belöpa sig till omkring 3,000 kronor.

Vid föregående tillfällen av nyval till andra kammaren, åren 1920 och 1921, har för anskaffande av omförmälda valkuvert och valtryck av riksdagen anvisats särskilda anslag, senast, såsom redan nämnts, 75,000 kronor. En sådan anordning synes mig emellertid ej vidare vare sig erforderlig eller lämplig. Kostnaden för tryckning av berörda promemorior och den separatupplaga av vallagen, som kan finnas böra utgivas, synes mig kunna utan särskilt bemyndigande av riksdagen bestridas från andra huvudtitelns anslag till tryckningskostnader. Ifrågavarande utgift i övrigt är till hela sin karaktär en expenskostnad och bör därför närmast drabba det för bestridande av dylika utgifter under andra huvudtiteln uppförda anslag, detta så mycket hellre, som ju utgiften, såsom periodiskt åter-

kommande kan anses vara av i viss mån löpande natur och dessutom, enligt vad ovan visats, numera icke är mera betydande. Härtill kommer, att i händelse av nyval till andra kammaren efter föregående upplösning av densamma tillfälle icke alltid torde förefinnas till inhämtande av riksdagens mening i frågan. En framställning till riksdagen i ämnet synes mig därför böra gå ut på utverkande av riksdagens bifall därtill, att för framtiden det under andra huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till skrivmaterialier, expenser, ved m. m. må för nu ifrågavarande ändamål anlitas.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från det i riksstaten under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier, expenser, ved m. m. må gäldas kostnaden för tillhandahållande jämlikt 63, 74 och 95 §§ vallagen av erforderligt antal valkuvert, kuvertomslag och kuvert till valsedelsförsändelser vid val till riksdagen.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan finner Hans Kunglig Höghet Kronprinsen-Regenten gott lämna bifall samt förordnar, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

N. Cervin.